

USODA NEMCEV V ROKAH HITLERJA

Fuehrer se mora odločiti do spomladi o vojaški akciji

BERLIN, Nemčija, 21. januarja. — V najvažnejšem trenutku v nemški zgodovini stoji Hitler pred najpomembnejšo odločitvijo: napasti ali ne napasti?

Od odgovora na to vprašanje je odvisno milijone življenj in usoda držav in poglavitnih evropskih narodov. In na vprašanje mora odgovoriti samo Hitler in nikdo drugi.

Nikdar prej — z morebitno izjemo Napoleona — ni imel en sam človek take odgovornosti, kot jo ima sedaj Hitler.

Odgovor mora priti od Hitlerja, ker je načelnik države in vlade, najvišji poveljnik nemške vojske in ga Nemci nazivljajo "vojskovodja".

Odgovor mora priti hitro

Hitlerjeva odločitev pa mora priti kmalu, kajti, ako Hitler ne napade do spomladi, bo prepozno. Do spomladi bodo Nemci obdržali premoč v zraku, spomladi pa jih bodo v tem zavestni dobiteli. Ako Hitler ne prične sedaj velike ofenzive, ko imajo Nemci premoč v zraku, poznejša ofenziva ne bo mogla imeti uspeha.

Kolikor morejo sklepati opazovalci, se Hitler do sedaj še ni odločil, ker se njegovi nazori ne strinjajo z nazori njegovih generalov. Hitler bi rad zadal zaveznikom močan in nagel vdarec, da jih prisili k miru, toda proti bliskoviti vojni na zapadni fronti so njegovi generali in med njimi tudi feldmaršal Goering. Da pa se bodo generali vklonili Hitlerjevemu povelju za napad, o tem ni nikakega dvoma.

Noben general ne prevzame odgovornosti

Noben general pa noče prevzeti na sebe odgovornosti za napad, razun na podlagi pismenega povelja. In nek general, ki je za nagel napad, je rekel Hitlerju, da je pripravljen z vso silo vdoriti na Maginotovo črto, toda pod pogojem, da mu je dovoljeno korakati v prvi bojni vrsti proti sovražniku.

Tradicija nemške armade

V nemški armadi je tradicija, da je hiter vdarec najboljša obramba, in da je samo z naglim vdarcem mogoče hitro končati vojno, medtem ko je tradicija angleške armade zavlačevanje, kajti Anglija, ki nima toliko vojakov kot Nemčija, ima neizčrpne vire za dolgotrajno vojno in more sovražnika utruditi in izstradati.

Nemci so bili že več let naučeni omejitve v hrani, toda v času vojne je ta omejitev tako velika, da jo bo nemški narod mogel le s težavo prenesti. Nevarnost je celo, da bo pričel žledce nemškega naroda govoriti in pride vsled tega prav lahko do poloma: zlomljena bo domača, notranja fronta.

Hitler bo "odstavljen"

LONDON, Anglija, 22. januarja. — Diplomatski dopisnik poroča listu "Observer" da so v štiri nevtralne države prišli nemški agenti s predlogom, da je tako sklenjeno premirje, po katerem bo Hitler "odstavljen".

Kot pravi "Observer", so nemški agenti zagrozili, da bodo "odprli pekel" na fronti, ako zavezniki ne sprejmejo ponudbe.

Nemški agenti so prišli v Švico, na Švedsko, Holandsko in v Italijo ter nič ne prikrivajo, da hočejo doseči premirje. Pravi, da je Nemčija pripravljena izprazniti Poljsko, Češkoslovaško in Avstrijo; Hitler bo "odstavljen", njegovo mesto pa bo prevzel feldmaršal Hermann Goering.

NEMČIJA JE IZGUBILA PRILOŽNOST

LONDON, Anglija, 21. januarja. — Vnanji minister lord Halifax je v svojem govoru v Leeds rekel, da je Nemčija izgubila vsako priložnost za zmago, ker ni takoj spočetka z vso silo pričela "bliskovite vojne" na zapadni fronti. Halifax je rekel, da je prepričan, da bodo zavezniki zmagali, da pa je tudi Anglija pripravljena tudi sedaj skleniti z Nemčijo trdnj mir, ako je pri volji popraviti krivice, ki jih je

Ako se nemška armada ne odloči do spomladi na ofenzivo bo prepozno, — saj tako trdijo strokovnjaki, — ker bo potem izgubila premoč v zraku. "Bliskovita" vojna na zapadu ni mogoča.

Pokojnina v Coloradu

Sodnik je razsodil, da mora država plačati vso pokojnino, kot je določena po postavi. — Vpokojenci dobivajo po \$45 mesečno.

Ostareli v državi Coloradu, ki bi morali dobiti po državni penzijski postavi po \$45 mesečno, so dobili lani 13,959,000 dolarjev. Ta vsota predstavlja približno eno četrtno vseh državnih izdatkov. V tekočem letu bodo dobili še kakšnih pet milijonov dolarjev.

Colorado ima 1,066,000 prebivalcev. Vsak prebivalec mora potemtakem prispevati v penzijski sklad \$13, navzlic temu je pa zmanjkalo \$4,994,000. Postava je bila sprejeta pred štiri leti. V skladu je bilo nekaj prebitka, vsled česar je bilo mogoče prvih pet mesecev izplačati polno vsoto, iz časa pa so do dobili zaostali za \$9,895,000.

Tekom zadnjih dveh let so dobivali vpokojenci od \$4 do \$14 manj na mesec. Za tekoči mesec so dobili naprimer samo \$41. Do pokojnine so upravičene vse osebe, stare nad 60 let.

Nedavno je neki okrajni sodnik razsodil, da mora biti izplačana vpojencem vsa vsota, ki jim gre po postavi.

Meseca januarja je bilo do pokojnine upravičenih 4,431 oseb. Njihovo število se je povečalo leta 1938 za 3025 oseb, lani pa za 2401 oseb.

Postava je bila sprejeta leta 1936 z 239,289 proti 134,377 glasovom. Dve leti kasneje je bil stavljen predlog za odpravo postave, ki je bil pa poražen z 274,589 proti 157,975 glasovom.

Ni imel dovolj

BRIDGEPORT, Conn., 21. jan. — Pravi, da strela ne udari dvakrat na isto mesto in da se tat izogiblje prostoru, kjer je izvršil tatvino. Ta trditve pa menda ne bo držala.

Sidney Masseyju je pred petimi dnevi ukradel neznan tat iz spalnice hlače, v katerih je imel \$26. Sinoči se je najbrž isti tat zopet vrnil ter mu odnesel \$43. Obe tatvine sta bili izvršeni na isti način. Tat je prišel ponoči skozi okno in skozi okno odšel s plenom.

Delavci pri WPA

Works Projects Administration poroča, da je bilo 10. jan. zaposlenih pri reliefnih delih 2,189,350 oseb, torej 29,403 več kot v tednu, ki se je končal 3. jan. Lani 11. januarja je znašalo njihovo število 3,061,288.

prizadela malim državam in postavi vlado, kateri je mogoče zaupati.

V dolgotrajni vojni bo Anglija, ker ima neizčrpne vire vseh vojnih potrebščin, zmagala, — je rekel lord Halifax, — medtem ko bo Nemčija vsled blokade gospodarsko prisiljena na kolena, da bo morala prositi za mir.

Parnik v plamenih

Italijanski parnik v ognju sto milj od Genove. Bojne ladje rešujejo potnike.

TOULON, Francija, 22. jan. — Italijanski parnik Orazio, ki ima 11,669 ton, je v plamenih v Sredozemskem morju, 100 milj od Toulona.

Francoske bojne ladje so iz čolnov rešili 650 potnikov in 350 mož posadke.

Parnik Orazio je bila na potu iz Genove v Južno Ameriko; kako je nastal požar, ni znano.

Naveličana življenja

NEWARK, N. J., 21. jan. J. Včeraj je praznovala tukaj Mrs. Lina Willinson svoj 101. rojstni dan ter upa, da je bil to zadnji.

— Upam, da 102. obletnice mojega rojstva ne bom doživel, — je rekla. — Svet ni več tak kot je bil začasa moje mladosti. Vsega sem se že naveličala.

Veteranom v korist

Senat je odobril dve predlogi, ki bosta za slučaj vzakinitve povečali stroške za \$4,000,000.

WASHINGTON, D. C., 20. januarja. — Senat je odobril dve predlogi za povečanje izplačil veteranom svetovne vojne. Predlogi sta bili nato izročeni poslanski zbornici.

Demokratski senator Shepard iz Texasa je prodir s svojim priporočilom, naj bo izplačan bonus 2000 armadni in mornariškim "provizionalnimi častnikom", ki doslej niso bili upravičeni do bonusa. S tem bi narasli stroški na štiri milijone dolarjev.

Nadalje je bila odobrena predloga demokratskega senatorja Georgea iz Georgije, naj se obnove penzijska in odškodninska izplačila tistim častnikom, ki so postali vsled vojne 30 odstotno trajno nezmožni za delo. Tozadevna izplačila so bila iz "razloga štednje" leta 1933 ustavljena.

Po cenitvi sen. Georgea pride pri tem v poštev komaj 1400 bivših častnikov. Vsled velike umrljivosti bodo znašali tozadevni stroški komaj milijon dolarjev, poleg tega se bo pa ta vsota znatno manjšala.

Veteranski urad je pa drugačnega mnenja. Pravi namreč, da lahko ta izplačila zahteva 2950 bivših častnikov ter bi v ledtega znašali letni stroški nad dva in pol milijona dolarjev.

Kakor rečeno, se mora z o-

Ladij primanjkuje

Zaenkrat ni mogoče poslati v Anglijo preoblice ameriškega bombaža. — Komentar Wallace-a.

WASHINGTON, D. C., 20. januarja. — Poljedelski tajnik Wallace je potrdil v Londonu izdano poročilo, da zaenkrat ni mogoče zadostiti določbam izmenjalne pogodbe med Anglijo in Združenimi državami.

Pogodba določa, da bo Amerika poslala Angliji v zameno za gumij precejšnje zaloge bombaža. Meseca februarja, marca in aprila bodo te pošiljave ustanovljene, kajti v tem času ne bo na razpolago potrebnih ladij.

Anglija je pripravljena prevzeti 600,000 ton ameriškega bombaža ter dati Združenim

državam v zameno 82,000 ton angleškega gumija.

Biago je pripravljeno, manjka pa ladij, ki bi oskrbele prevoz.

Razne tuje države so kupile lani od Amerike nad šest milijonov bal bombaža, dočim je bilo zaradi pomanjkanja prevoznih sredstev mogoče odpeljati le nekaj nad tri milijone bal.

Amerika je dobila dosedaj komaj tisoč ton angleškega gumija. Gumij je namenjen za vojaške potrebe ter bo spravljnjen v bostonskih skladiščih vojnega departamenta.

Agitacija za Garnerja

Krogi, ki bodo skušali izposlovati podpredsednika Garnerja predsedniško nominacije, zatrjujejo, da Roosevelt ne bo vtretje kandidiral.

NEVESTA BREZ NOG

HACKENSACK, N. J., 21. jan. — C petek se je poročila 21 letna Jessie Simpson z Jamesom Stewardom. Ko ji je bilo sedemnajst let, je služila fotografom za model ter je z raznih tekem lepotic odnesla prvo nagrado. Leta 1937 jo je pa zadela strašna nesreča. Prišla je pod vlak, ki jo je tako poškodoval, da so ji morali odrezati desno nogo nad kolonom, levo pa pri členku. James Steward se je ves čas zanimal za njo ter jo obiskoval v bolnišnici.

Napravili so ji umetni nogi, in sedaj lahko hodi, pleše, igra golf, kuha in opravlja razna domača dela.

Nevesta je dobila nebroj daril in brzojavnih čestitk. Ko se bosta vrnila z možem s poročne potovanja, bo odprla ona beauty parlor, ker se je po tisti nesreči izučila za lepoticarico.

slučaj, ko dobiva neka žena državno podporo za tri mesece, s črtim pa živi v rdivjem zakonu.

Divji zakoni v Angliji

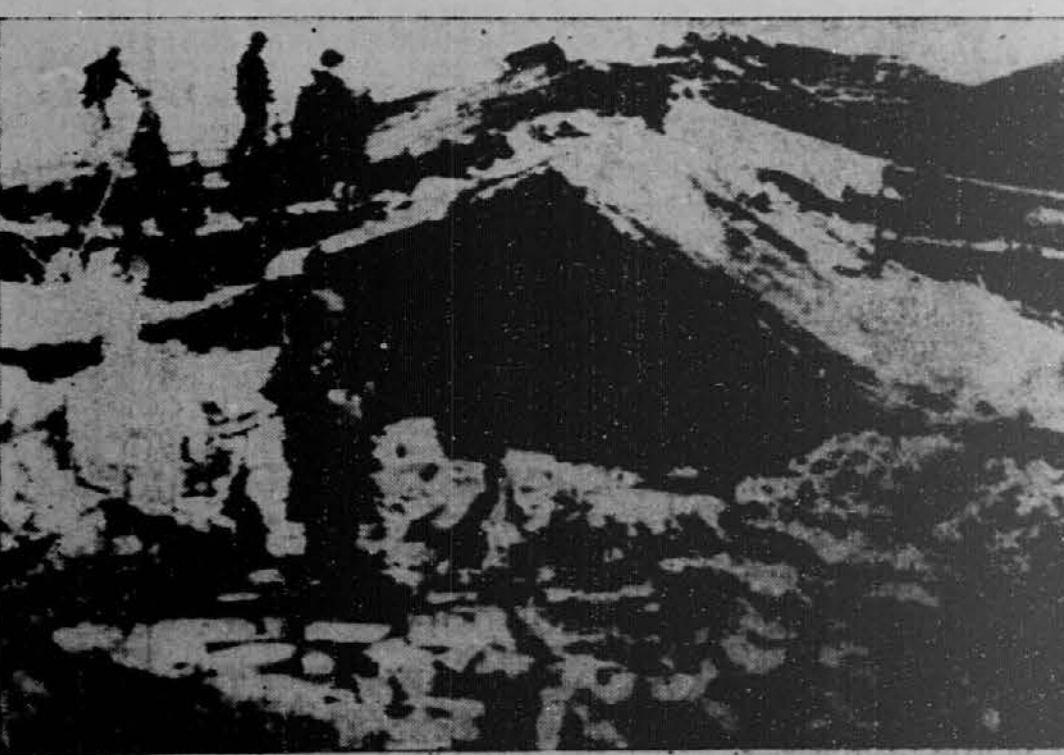
LONDON, Anglija, 22. jan. — Novi vojni minister Oliver Stanley bo preiskal naredbe, katere je uvedel odstopivši vojni minister Hore-Belisha in po katerih dobivajo žene iz divjih zakonov državno podporo, ako so bili njihovi možje poklicani v armado.

Za premenbo te postave se zelo poteguje lady Astor, ki je glede tega rekla: "Poznam

Zelezniška nesreča v Nemčiji

ZITTAU, Nemčija, 22. jan. — V velikem snežnem metežu je na križiču osebni vlak zadel v bus; 12 oseb je bilo ubitih, 20 pa ranjenih.

RAZDEJANJE PO POTRESU NA TURŠKEM

**SREDIŠČE ZA
SLOVENSKE FONOGRAFSKE
PLOŠČE. — Pišite za cenik.
J. MARSICH, INC.
463 W. 42 Street New York**

Vesti iz slovenskih naselebin

Dopisov brez podpisa in oznake ne prištevamo. Dopis na četirke številke naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Dopisi so nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

ROJAKA NA LETOVIŠČU V MIMAMI, FLORIDA

Gospod urednik, prav lepo se vam zahvalim za vašo ljubeznost, da nam pošljate "Glas Naroda" sem v Florido. Zelo sem vam hvaležen s svojim soprogom, da tudi tukaj v tako lepi in opevani Miami ne moreva biti brez našega slovenskega lista. To vam bodi dokaz, kako nam je prijetno. Vsakokrat, ko ga dobiva in prečita, imava občutek, da nas je obiskal naš pravi prijatelj in nam povedal toliko novic, kar čitamo v njem.

Vestno zasledujemo potek veselja in lepih narodnih prireditve, ter pridno delovanje na kulturnem in društvenem polju naših agilnih in narodno naprednih rojakov v New Yorku.

Vsa čast vam, dragi narodni delavci za vašo ljubeznost in narodni čut v vaših srečih, s katerimi širite našo lepo slovensko besedo. Vaše veliko poštovanje gnutno in v času vam bo priznalo s tem, da boste videli naš rojeni slovenski živel vdan v ljubezni in narodnem čutu do naše lepe Slovenije. Bodite vsi uverjeni, da pride dan plačila, in vaša slava bo nesmrtna med slovenskim narodom.

Že je minil en mesec, odkar sem se podala z mojim soprogom na potovanje proti Floridi, v upanju, da bova tu pustila, ako ne vsega, pa vsaj malo našega revmatizma.

Potovanje iz Norwalk, Conn. do Washington, D. C., nam je vzelo ravno 5 ur. Tam smo se preselili na drug vlak, ki je rabil natanko 25 ur do Miami, kjer smo izstopili.

Potovanje z vlakom je veliko bolj udobno kakor pa z avtom, res je, da se plača nekoliko več, ali je v vseh ozirih udobnejše na vlakom.

Med vožnjo iz Norwalka do Washingtona sva opazovala skozi okna vlaka mesta in okolice, preko katerih smo drveli, potem je bila tema. Naslednjega dne smo se zbudili malo pred Jacksonville, Fla.: povedali so nam, da smo že v Floridi, seveda čutili smo se že malo drugače, ker sonce je že pokazalo prve palme in male kočice z listi palme krite, brez vrat ali oken. Povedali so nam, da v teh kočicah prebivajo zamorci in tudi beli ljudje, ki se pečajo bolj z živinorejo.

Ali videli smo le redko sem in tja kako bolj mušavo kravo, mogoče imajo bolj prosto svojo druge črede.

Mesto Jacksonville je videti krasno mesto okoli postaje. Vstavili smo se samo 5 minut, potem so se nam nudili krasni razgledi po okolici, bolj nižje smo drveli, bolj ponosnejše so bile palme in bolj rodovitni celi gozdi pomarančnih nasadov, tudi puste peščine in neobdelane zemlje je še milje in milje, preko katere smo se vozili in nismo drugega živega bitja videli, kot kakega ptička.

Zvečer ob 6. uri smo prispeli v mesto Miami. Rekli so, da naš vlak ima 2 uri zamude. Že tisti večer smo si hoteli malo na okolici pogledati, posebno kraj postaje, da bi se malo razhodili. Kovčage smo še le naslednji dan dobili ven, ker so zaostali na prejšnjem vlakom, zato pa smo se pošteno začeli potiti, ker smo prišli v zimskih oblekah in tu je bilo tako gorko. Naš prijatelj John Homansky nam je že sobo preskrbel ter nas odpeljal, da smo se umili in sukne odložili ter potem šli na izprehod.

Razkazal nam je po mestu kar se sploh more razkazati v par urah ter nam dal potrebne informacije, kje bomo dobili naše kovčage naslednji dan.

Vstala sva zelo zgodaj, ker spat nista mogla, imela sva sbo prebilo postaje in vsako spopiranje vlaka nas je zbudilo, zato sva sklenila, da si bova iskala kak bolj miren kotiček.

Prvo je bilo, ko sva šla v mesto, da si dobiva mapo mesta Miami in pa en časopis, ki v mestu izhaja. Kupila sva "The Herald", to je najboljši list tukaj, ker ima dosti oglašev in priporočil, ki turistom zelo dobro služijo.

Na mapi sva videla, kako mesto leži in sva si vsak dan vzela en del, ki sva si ga potem ogledala, prehodila sva po 4 ure, ne zavedajo se ne na čas, niti na razdaljo. Tako čudovito lepo je tukaj, da človek pozabi tudi na želodec. Parkir sva šla tako daleč, da za domov sva morala vzeti bus, ker ne vemo, ako bi drugače prišla ali znošla se toliko hoje do doma. Čudno se nama obema zdi, ker toliko na dan prehodimo in ne čutiva nobene

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kursu.

V ITALIJO

\$ 5.90	Lir 100
11.50	" 200
17.00	" 300
28.00	" 500
55.00	" 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.-

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
214 W. 18th ST. NEW YORK

utrujenosti, kar je bilo doma v Norwalku eno miljo že več, kakor preveč hoje na dan.

Miami je veliko in krasno mesto z velikanskimi hoteli in krasnimi vilami. Razdeljeno je na štiri kraje in sicer ga deli po dolžini Miami Avenue in pa čez Fladger Street; na obeh strani Fladger St. se potem ulice začne s števil. 1-N in nasprotno št. 1-SW. Ravno tako gre tudi v Avemami. Tako se človek more izgubiti, ako le pogleda na številko ulice, ve, kje je.

Zelo pri kateri sedaj tanujemo, je v Miami že 40 let in nam je rekla, da takrat je bilo mesto Miami le majhna vas, potem da se je širilo vsako leto več, zadnjih 20 let pa mesto raste kar noč in dan na vse strani. Miami ima tudi krasno kopališče, kje se na milijone ljudi lahko koplje vsak čas. Imenuje se Miami Beach in je 4 milje od Miami, katerega večje čevljkanski most nosi mestom in kopališčem.

Pred 10 leti je bilo na Miami Beach samo 7 hiš in ako se danes pogleda, je že veliko mesto s številnimi hoteli, ki jih pritevajo k nebotičnikom po 18 do 26 nadstropij, ki računajo po 20 in 25 dolarjev na dan za eno sobo. More si človek samo misliti, kako razkošje se more nuditi za tako velik denar.

Ker je to mesto zrastle v 18 letih, je vse po najnovejših modelih urejeno, vse, kar se vidi, široke vse tlakovane ulice z velikanskimi prodajalnami, v čijih oknih človek vidi prekrasne, umetno razpostavljene reči na prodaj, ki si jih niti v sanjah ne moremo predstavljati. Lincoln Road dela sramoto Peti Ave., v New Yorku z vsem sijajem, kar se vidi v oknih, kako je notri, pa ne vemo, ker v kopalni obleki si nismo upali vstopiti.

Na Miami Beach se voziva z možem vsak dan kopat, ako je lepo sončno vreme, kadar je oblačno, pa delava ture in si mesto ogledava.

Ko sva zadnjo nedeljo hodila na okrog in seveda govorila slovensko, nas neko dekle vstavi in vpraša, od kod prideva in ako sva Slovenca. Povedala sva ji, da sva iz Norwalka in Slovenca. Povabila nas je, da naj prideva njeno namo obiskat, da bi bila vesela videti kake Slovence, ker je tudi sama. Dala nam je na-

slov in tako sva peš hodila 4 milje daleč do njih doma.

Že od daleč sem rekla: Najbrže bo ta hiša tista, ker se loči od drugih. In res, slovenska hiša je nekaj drugega, kakor hiše drugih narodov. Že zmagaj vidiš vse v redu in evetlice krog in krog, kar nudi tako prijeten sprejem. Ženica, ki nas je čakala že na vratih ni bila prava Slovenka, ali bila je Hrvatka, kar je tudi v sorodu z našo krvjo. Povebila nas je, naj vstopimo. Ko smo se predstavili eden drugemu, se je razvil prav živahen pogovor. Povedala nam je dosti zanimivega iz svojega 42-letnega bivanja tu v Ameriki in Kanadi. Že 30 let biva tu v Miami, ter nam je zelo dosti povedala o strašnem hurikani, ki je obiskal Florido posebno pa mesto Miami 26. septembra 1926. Mrs. Kirin nam je povedala, da je bilo takrat razdejano mesto tako, da se ne sme spomniti; na stotine ljudi mrtvih, na tisoče ranjenih. Kazala nam je slike iz tistih dni, ki res predstavljajo nekaj groznega. Pokazala nam je tudi sliko svoje hiše, katero stasama s pokojnim možem sezidala, kako jo je hurikan razdejalo. Pač žalostno pogledati a njih dobra volja in pridne roke so jo zopet postavile v red, tako da se res zelo lepo loči od drugih hiš. Tu se vidi pridnost in žilavost naših slovenskih ljudi, ki se res ločijo po vsem od drugih narodnosti. Ker je bilo že pozno, nas je njena hčerka odpeljala z avtom domov, z obljubo, da se v nasledjo zopet vidimo.

Eden in drugi me v pisnih vpraša, kako smo se tu počutili čez božične praznike, ker smo bili dosedaj vajeni samo snežnega božičnega večera. Resnici na ljubo povem, da, ako ne bi videli božično razstavljenih oken in slišali na radio božičnih pesni, da bi prav res pozabili, da je Božič, ker ravno ta dan je tako solnce pripekalo, da je zlezlo srebro v toplomern na soncu do 82 stopinj, po novem letu pa je padla temperatura na 68 čez dan in 50 ponoči, tako da en teden nismo se šli kopat.

Zadnji teden pa je bilo zopet tako vroče in voda tako prijetno gorka, da nas je kar vleklo v vodo in potem ležati na tako prijetnem pesku. Moj soprog mi je rekel: "Kar čutim, kako mi solnce nekaj vleče ven iz kosti." Oba se čutiva že dosti boljše tukaj. Jaz mislim, da ako bi sem prišel Peter Zgaga, bi za gotovo izgubil svojo putiko, ali kakor on imenuje svojo bolezen. Pridobil pa bi si marsikaj za svojo kolono, ker tu na miamski obali bi videl in slišal toliko, da vse svoje življenje ne bi pozabil in vsako noč bi se mu sanjalo, kar more njegovo kolono pisat, ne samo o ženskah, ampak tudi o moških. Zato mu svetujem, naj pohere šla in kopita in naj pride v Florido. Ne bo mu žal.

Bodi za dame dovolj. Moj dopis naj služi v pojasnilo vsem, ki nas v pisnih vprašate, kako se imamo v Floridi. (Prisrčne pozdrave vsem s rodnikom, prijateljem in čitateljem "Glasu Naroda".)

Slovenski farmerji v Ameriki

SLOVENSKI FARMER IZ COLORADE ...

MATHESON, Colo. — Posljam za list šest dolarjev za celo leto. Težko se je pripraviti kaj pisati, pero ne gre tako lahko. Zgaga je omenil, da to ne velja. Mu dam kredit, kar na delo, pa se naredi.

Tu bom malo opisal, kako živimo na suhih farmah v Coloradi. Mi smo v izhodnem delu države. Tu nas je malo, samo štiri družine. Jaz sem tu 32 let, drugi tri so pa 45 let. Se ve, v tolikih letih se jih je že precej poslovlilo od nas. Trije gospodarji so umrli pretečeno leto, nek drugi pa pred dvema ali več leti. Ženske opravljajo gospodarstvo z otroci, kar jih je še donaa. Eni so se poženi in so na svojih farmah.

Ukvarjamo se z živinorejo, sejemo koruzo, fižol, ki največ uspeva; pa tudi drugo vse raste, kadar je leto za to.

Zadnjih deset let se komaj združimo, odkar se je začela depresija, pa tudi narava je odpovedala. Ni dežja poleti, ni snega pozimi. Poleti pride toča in tudi kobice so nam uničile letino in travo.

Pred petnajstimi leti je nas bilo več naseljenih. Seveda ne Slovenci, temveč druge na-

rodnosti. Pustili pa so domačije in odšli nevem kam, da zdaj razpadajo hiše in vsa poslopja. Nekaj jih, kakor slišim, si držijo in plačajo davke, a največ ima farm Federal Banka. Zdal jih ima na prodaj, ali nihče noče za še tako majhno ceno. Mislimo si: dokler bo relief, ne bo nihče šel delat.

Bila so tukaj leta, ki se je pridelalo vse, kar si usadil. Mogoče se obrne, da bo več de-

žja, da nam obrodi. Ako je ceno, samo da obrodi; nekaj le dobijo za pridelek in da ni treba zruja kupiti za prašice in kokoši.

Prerokuje se, da bo leto 1940 boljša letina. — Rečem: zdravo in veselo novo leto vsem čitateljem "Glasu Naroda".

John Jaklich.

Pa še se oglašite, Mr. Jaklich. Redki so dopisi iz Colorade in čitatelji se posebno zanimajo, kako gre našim ljudem po farmah v raznih delih dežele. — Uredništvo.

Naročniki, ki še niso poravnali za naročnino na list za leto 1939 so naprošeni, da to storijo. S tem, da pravočasno plačate naročnino, prihranite listu dosti na stroških pri terjatvah in nam omogočate s temi prihranki izboljšati list.

ŽIVAL NA FRONTI.

Med darili, ki jih Nemci pošiljajo vojakom na fronto, niso samo jestvine, obleka in knjige, ampak večkrat tudi kaka žival, zlasti psi; mami so začeljene mačke. Tudi nemški radio je razglasil, da dober pes more biti vojakom na fronti in po taboriščih v veliko veselje in v zvesti tovariši. Neki vojaški zdravnik, ki se je udeleževal vojne med Nemijo in Avstrijo v letih 1866 pa pripoveduje, v svojih spominih o nekem kozlu, ki je spremljal 5. gardno baterijo. Bil je izredno velik in močan in se je od nekdaj pritepel k topničarjem in je pri njih ostal. Topničarji in konjeniki so nekaj sploh radi redili ob svojih kotlih kakega kozla, ker je bila v modi neka vera, da prinaša srečo in da privzema naše konjske bolezni. Vojaki so se tako navadili nanj, da so ga vodili s seboj na vseh svojih vojnih pohodih. Spremljal je topniško baterijo in vedno hodil spredaj. V neposredni bližini sovražnika je ta njegova častihlepna "muha" povzročila tudi dokaj neprimlik. Slednjič ga vojaki niso mogli drugače ukrotiti, da so ga zaprli v voz za priplavo in ga tako vozili s seboj. V taborišču pa je bil spet prepuščen samemu sebi.

Rojake prosimo, k o pošljejo za naročnino, da se poslužujejo — UNITED STATES oziroma CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

Njegova najboljša jed so mu bile — cigare. Če je mogel, je vdel v kake sohe ali kleti in najprej poskal zaboje s cigarami. Požrl jih je velike množine, bogve ali kot listje ali kot tobak. Kadar je trobenta sklicala vojake, se je tudi ta kozel postavil pred zbor. Civilistov ni maral in gorje mu, kdor bi se mu v civilni obleki približal. Tudi v bitkah se je sukal med vojaki ali pa si je poskal kak zaboj, na katerega se je vstopil in moško opazoval vrvež. Tako je živel z baterijo več let. Uničila ga je njegova strast do cigar in — piva. Nekoč je prišel do cigar in se jih je pošteno nafil, nato pa je našel vedro piva, kjer se je nafil in po nekaj minutah je padel na tla in obležal. Tako se je obnašal kozel na fronti, o psih pa kroži med starimi vojaki še več dogodovščin, ki jih v zimskih večerih za toplo pečjo prav prijetno poslušati.

Za ljubitelje leposlovja

CYKLANEM. Spisal Janko Kersnik (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyklamen" je ena njegovih najboljših povesti. Cena \$1.00

MOLOH. Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrelo v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščevanje razočarane matere. Cena \$1.00

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI. Spisal Janko Kač. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiri-desetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše povesti, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslovel s svojim romanom "Grunt." Cena 85c.

IZZA KONGRESA. Spisal Ivan Tavčar. (543 strani.) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devet-najstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena \$2.50

KLEOPATRA. Spisal Rider Haggard. (283 strani.) Zgodba o čudoviti egipčanski kraljici, ki je gospodovala vsemu takratnemu svetu. Rimski vladar je iskal milosti in ljubezni pri nji. Njeno razkošno in razuzdano življenje ter njena tragična smrt. Cena \$1.45

KRISTOF DIMAČ. Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je do dobrega poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so predstavljena v vse kulturne jezike. Cena \$1.00

Slovenic Publishing Company

19

40

SLOVENSKO AMERIKANSKI KOLEDAR

POVESTI ... POUČNI SPISI ... ZGODOVINA ... ZNANSTVENJE RAZPRAVE ... NARAVOSLOVJE ... SPIZI IZ SLOVENSKEGA ŽIVLJA V AMERIKI ... ITD.

KNJIGA, ki Vas bo zanimala!

Cena 50 centov

160 strani s slikami

Kajgarni Slovenic Publishing Company 216 W. 18th St., New York

Obiščite Slovenske Prireditve!

ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JAVNOSTI.

Vaski Apostol

Spisal L. GANGHOFER; za "Glas Naroda" priredil X. X.

38

"Tako, tako," je mrmral. Nenehoma se je oziral skozi okno in motril nebo, ki je začelo polagoma bledeti. "Mene je tudi zasljal zaradi šip, ki so jih pobili župniku." "Šipe?" se je začudil Roman. In ko mu je povedala vse o nočnem dogodku, je jezno porinil vrč od sebe. "Hudiči, privoščil bi jim, če bi jih za par tednov zaprl." "Vsi zabavljajo in se zgražajo. Tisti, ki so bili poleg pa najbolj." Pomenljivo se je nasmehnila. "No, če bi mene bolj natančno vpraševali, bi se stvar mogoče drugače zavrnila." Pogledala ga je skozi napol zaprte trepalnice ter rekla s prikrito zlobno: "Toda tvoja Julka! Ja, nanjo si lahko ponosen."

Roman se je čudno zdelo, v kakšni zvezi naj bi bila Julka s pobijanjem šip. Zato je natakarcio razdražen zavrnil. "Jaz bi vam, kaj imam. In sem tudi ponosen nato!"

S postjo je udaril po mizi, kot da bi ga skrbelo, če bi kdo dvomil o njegovem ponosu. "Take ni kot je moja Julka." "Da, fant, prav imaš. Pametno ženo boš dobil v hišo. Tako pobožno in eukreno je namazala gospoda preiskovalnega sodnika. In hlepen je tako očistila vsake krivde kot da bi ga okopala v mlekcu. Če jo kdo pogleda v njen pobožen obrazek, ne ve, kajšno ima za nos."

To je bilo resno mišljeno, kakor priznanje. Dbiti premoteno ženo v hišo, je za kmetu največji blagoslov.

Toda Romanu je zalila rdečica obraz in je vzrojil: "Ti, o Julki pa ne rini nobene besede več. To je bilo prvič in zadnjič, da veš."

Prestrašeni natakarcio je vrzel denar po mizi. "Sede, ki je bila že zavita v višnjevkast mrak, se je ozrl proti gori. "Tam sem že vsaj mir imel," je zamrmral. "Zdaj je pa zopet začelo kljuvati v meni." Naglo je korakal. Nebo je postajalo temnejše in temnejše. In tako je mogel Roman, stopivši v sobo, mirno pozdraviti: "Dober večer oče."

Miza je bila po večerji že pospravljena. Le Romana je še čakal krožnik. Pod svetliko je sedel Valdhof in čital časopis. Po Romanovem pozdravu je odložil naočnike. "Dober večer, fant; kako je v gori?" "Ni slabo. Stirideset klafter smo jih našli." "Oče ga je pogledal. "Nekam utrujen se mi zdi. Nikar se tako ne ženi. Teli stiriindvajset dni, ko bo Peter še ležal, bi drvarji prav lahko brez tebe opravili." Roman je odkimal: "Zdi se mi, da bo treba prihodnji teden zopet pogledati." Pogledal si je lase s čela in sedel k mizi. "No, kakor veš. Meni je prav, da se tako brigam." Starec se je smejal. "Toda do velike noči ni več daleč. Raje bi se malo bolj brigal za svojo stvar kot za drvarje."

Romanu so se tresle roke, ko je rezal kruh. "Delo je prvo." Ko mu je prinesla dekla večerjo, ji je rekel stari: "Prinesi fantu eteklenico vina iz kleti. Danes mu bo dobro zaleglo."

"Je že res. Treba bo pa tudi spati." Stari je fanta začuden pogledal. "Spati? Kaj gori nisi mogel spati? Ali te je delo res tako utrudilo?" "Da, precej me je zdelalo. Kako je pa kaj doma?" "Hvala Bogu, zdaj je zopet dobro. Peter se bo kmalu popravil. Zadržaj bo dal mir. Postava ntu je zavezala jezik."

"Če ni dobro pritegnila, ne bo dosti pomagalo." Roman je natočil kozarec in ga v duško zvrnil. "Ali je res, oče?" "Kaj?" "Da je bil Štavadamerjev Mihol poleg, ko so pobijali šipe v župnišči?" "Tako govore ljudje. Toda Julka je pričala, da je Mihol nedežen."

"Ali je govorila resnico, ali je..." Roman ni mogel spregovoriti do konca. Še enkrat je natočil kozarec, pa ni izpil. Nekaj časa je bilo tiho v sobi. Slušalo se je le tiktanje ure-kukavice. Valdhof je sunil Romana v rebra: "Nikar ne nori! Kako si moreš o Julki kaj takega misliti? Samo pogledati jo je treba..." "Pa človek ve..." Roman ni sklenil stavka. "Nikar tako po ovinkih," je zamrmral stari. "Saj vem, kaj je." Roman ga je preplašen pogledal. "Kregal si se z njo. Pa ji nikdar ne delaj krivice. Saj jo bila vendar štiri dni zaporedoma vsak večer pri nas." "Tako?" "Seveda. Ponizala se je, ker je pravica na njeni strani. Krivci so pa trmoglavci. Le glej, da boš vse dobro ukrenil in ugodil. Enkrat, dvakrat jo poljubi pa bo." Roman se je suho zasmehal in izpraznil kozarec. "Oče, ti si pa mojster."

"Pri tvoji pokojni materi to vedno pomagalo." Prijazno se je stresel za lase. "Julka, veš, je dekle, da ga nima para. In tudi pod palecem bo imela. Jaz sem jo že potolažil, zdaj ji pa še ti pokaži vesel obraz. In Petra pojdi pogledat." Roman je stopil proti vratom. "Zdaj je menda sam, kaj ne?" Stari Valdhof se je zasmehal. "Pa že vsaj ne verjameš v copernije? Dekle si že ne upa k njemu. Vsa vrata zapalne in vse poškopri z blagolovljeno vodo. No, seveda, to so ženske. Toda da bi se ti bal..."

"Za tako nemnega me pa oče že ne smeš imeti," je ovinil Roman in krepko stopil preko praga. Ko je stopal po veži proti Petrovi kamri, mu je udaril iz kuhinje dušek dim v nos.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

OD VSEPOVSOD

ŽENSKAM KAJA ŠKODUJE.

Tako pravi v reviji "Reine Luft" univerze v Erlangenu prof. dr. Wintz. Kadeča ženska je po njegovem mnenju v nevarnosti, da zadenejo težke posledice njo in njeno potomstvo. Kajo bi morale ženske opustiti zlasti tam, kjer se hoče zvišati število porodov. Dr. Wintz se opira pri tem na lastne in tuje praktične izkušnje. Te so v prvi vrsti pokazale, da škoduje kaja ženskemu organizmu bolj kakor moškemu. Ženska koža je finejša in tanjša, pa tudi ženski notranji organi zlasti jetra, s katerimi se odstranjuje iz telesa strupi, niso tako močna kakor pri moškem. Ženska, ki dolgo in vztrajno kadi, dobi navadno mnogo prej značilno sivkasto barvo kože, kakor moški. Nikotin in drugi podobni strupi delujejo zelo škodljivo tudi na jajčnik in zleže notranje sekrecije, zvezane z njim. Z nikotinom se prepreči tvorba jajčec tako, da postane strastna kadilka neplodna.

zdravje, saj ga drugače ne bi mogel obvladati. Toda Gandhi ima svoje telo in duha tako popolnoma v oblasti, da more že po petih minutah trdno zaspati, kjer koli je, ter se zbuditi avtomatično ob točno določenem času. Sprejema množične obiskovalce in se vdeležijo vsakovrstnih sej.

Kakor vedno posveča mnogo svojega časa socialnemu dvignu podoželja, borbi proti predsodkom o parijah in za rokodelsko vzgojo mladine. Dobre molitve, ki si jih ob času do časa naloži za nekoliko ur ali dni, mu dajejo nove telesne in duševne energije. Pogosto uporablja te ure za so-tavljanje člankov za svoj tednik "Harijan" ki izhaja v angleškem jeziku. Polovica tega lista prinaša spise izpod njegovega peresa in skoraj vsi indijski listi objavljajo te članke dobesedno.

KUHARSKA KNJIGA NA ZATOŽNI KLOPI.

Zavoljo nevsakdanjega dogodka se je morala sodnika povabiti s kuharsko knjigo gospe A. iz Bruslja. Nekega dne je ta gospa prejela pismo nekega gospoda, ki ji je očitalo, da o kuharski umetnosti nič ne razume, kajti drugače bi se ne moglo zgoditi, da bi bila kaša na 14. strani te knjige, ki jo je bila napisala, neužitna.

Pisateljica je vsebina tega pisma ogorčila, in je odgovorila, da je knjigo napisala po lastnih izkušnjah, a številne zahvale ji dokazujejo, da o kuharski umetnosti vendarle nekaj razume. Morda pa je sama žena tistega gospoda ne-sposobna kuharica, v tem primeru kuharska knjiga seveda nič ne pomaga.

Sedaj se je razjezil dotični gospod in je vložil tožbo in sicer zavoljo manjvrednosti te kuharske knjige. V tožbi se je skliceval posebno na kašo na 14. strani. Pred sodnikom je prišlo do zelo glasne izmenjave misli med obema strankama.

Kratka Dnevna Zgodba

POTOVANJE V PEČENGO

Neki švicarski novinar opisuje potovanje, ki ga je opravil v letošnjem maju v Pečengo, Petsamo, finko izhodišče na Severno Ledeno morje, ki ga v najnovjšem času časopisna poročila tolikokrat imenujejo.

Neke noči, točno o polnoči, je izstopil v Rovaniemi, naj-severnejši železniški končni postaji, iz vlaka. Prav za prav ni bila noč. Bleda svetloba severnih noči je razsvetljavala pokrajino, tista svetloba, ki spravlja človeka v turbo stanje, kakor da ne bo nikoli več naletel na ljudi in pravo svetlobo.

A v tem razpoloženju je navadila na našega potnika takoj še druga nasprotna senzacija, ki je tako značilna za mornarstvo Finske: krepki, veseli in bojeviti duh, s katerim sprejema finko ljudstvo borbo z vsem, kar mu hoče utesnjevati življenje; tudi borbo z naravo. Z izjemo nekoliko balkanskih mest, ki so izleptičila svojo površino, pravi Švicer, si ni gotovo nobena dežela v Evropi tako temeljito ustvarila novega obraza kakor Finska po svoji osvoboditvi.

Ko je dospel po četrturi hoji k deroči reki, ob kateri naj bi stal turistovski hotel, se je dvignila pred njim arhitektura iz stekla, jekla in o-grad. Zaslišal je zmešnjavo glasov, in tiho glasbo in takoj se je čutil iztrganega iz občutka arktičnih samot ter postavljenega v hotel kakšnega milijonskega mesta.

Tu so sedeli, pili in plesali ljudje ob polni ponoči, na verandah z lampami in so pri-nasaj veselje v mrzli, odljudni svet, naj si je bilo temu prav ali ne. V tem hotelu so bili uporabili vsi iznajdljivosti, da bi mogli vsakega obiskovalca predstaviti v razpoloženje ne-odoljivega umetnika življenja. To pa je bilo v majhnem kraju, ki se ni dvignil niti še do mesta, daleč od tečajnika. Takšne hotele postavlja finko turistično društvo povsod, kjer si pred letom 1914 prenočeval pogosto samo v kmeč-kih barakah.

Naslednji dan je ostal potovalec v Rovaniemi, ker je mislil, da se mora pripraviti za vožnjo do 530 km oddaljene Pečenge. Tu je doživel drugo presenečenje. Do Arktide ni bilo treba premagovati nobenih divjih ali grotesknih težav. Raznih poštinih avtomobilov s vozili tja vozovi dveh, treh zasebnih družb in premnogovornih avtomobilov, kakor gregre za promet med dvema bližnjima mestoma v zmerne pasu. Vmes natisli sicer Laponce v barvitih nošah in meho postaja čim bližje pol-nemu krogu, tem divjeje, obenem te sprejemajo čudovite rečne scenerije in njih vodov, je tako polno rib, da priva-lja vsako poletje celo množice Angležev. V nizkem večnem soncu, med nežnimi svetlobnimi refleksi, pozabljaš, si ob tečajniku. Misliš si la-ko, da si kje daleč na jugu.

Vožnja je razdeljena na dnevni ali na dan in eno noč. P-ritki so pogosti in povsod-čka pripravljena miza. P-bližno na pol poti dospel-prosti pas, v katerega lah-udvažajo iz Arktide vse brez-e-rin. V bližini Pečenge so za-ni rudniki, iz katerih pridol-vajo pred vsem nikel in ki j-izkoriščajo Američani. Bili-predvsem ti obrati, ki so spi-vili vse to ozemlje ob Ledene-morju v gibanje. Vse-povsod-gradili in razbijali, vozila, l-dje in živali so bili vse-povs-zaman je pričakoval novin-narave. Narava se mora spi-minjati po človekovi volji, narobe, da bi se ljudje prilag-devali naravi, kakor je to-deti manskije drugje. Kak-za poudarek tej volji pa-vajo v Lihamsariju, pris-nišču Pečenge, in dalje zun-ob odprtem morju Laponci-vedno v svojih ilovnatih koč-kakor črvi v ženskem žlebu.

Pokrajina je okrog Pečen-isto norveška. Fjord z div-mi skalnimi gorami, ki so b-ob koncu maja še vedno pok-te s snegom. Toda morje-prosto in odprto. Topel t-v njem mu preprečuje, da-kdaj zamrznilo, kar se deg-na primer z Vzhodnim mor-jem dosti bolj na jugu. V prista-šu je bilo mnogo manjših-dij okrog njega pa je polno-lavnic, ladjedelnic in lap-skih lesenjač. V turistič-ni hotelu so bili razen Švica-samo še trije gostje, dva-gleza in mično, mlado del-ki jo je smatral novinar sp-za kakšno tujo princezo. kazalo se je, da je natakarcio v naslednjem, pol dneva-oddaljenem turističnem ho-lu, in da je tu uživala sa-nekoliko dni počitka, pre-bi se začela prava sezona.

Turistično društvo gleda-lo pri izbori oseba na to, predstavi obiskovalcem sve-hotelov v poletnem času e-prijaznosti in lepim manir, natakarcio sprejema le ra-jeziške obvladujoča in izol-žena dekleta. Na Finske-kjer obiskujejo celo hč-uboznih staršev iz notranj-dežele vseučilišča in se pog-no borijo pri tem z vsakim-manjkanjem ne more-takšna zaposlitev niti pon-joča, niti nenaravna.

OZEBLINE.

Ozeblina na nogah ti življe-nje pozimi lahko napravijo ze-lo neprijetno. Če se jim hočeš izogniti, ne smeš pred vsem nositi pretesnega obnvala. Če jih že imaš, tedaj jih obravna-vaj z nepreenejenimi pelino-vimi kopelmi, ki naj imajo-kakšnih 30 stopinj Celzija. Tu-di redno mazanje ozeblin z ar-nikovo tinkturo je zelo pri-poročljivo.

NAROČITE SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1940. - 160 STRANI ZANIMIVOSTI. STANE VAS SAMO 50 CENTOV. - V Zdržnih državah lahko pošljete znakne po 2 oz. po 3 cente.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:

Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:

Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri šamarih. — Med Jezidi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:

Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:

Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vadarju.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golob-njaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:

Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Ne-varnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:

Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Konč-no. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

'GLAS NARODA

pošiljamo v staro de-movino. Kdor ga ho-če naročiti za svoj-sorodnike ali prijate-lje, to lahko stori. —Naročnina za star-kraj stane \$7. —V Italijo lista ne poš-iljamo.